

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Neupor Zsolt ügyvéd (**cím**) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Gács Attila ügyvéd (Gács Ügyvédi Iroda, **cím**) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. október 13. napján meghozott 22.P.22.643/2015/14. számú ítélete ellen a felperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés és az alperes részéről Pf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja. Megállapítja, hogy az elsőfokú ítéletben foglalt jogsértéseken túl az alperes a 2014. ...-én kelt Szakszervezeti Tájékoztató-ban tett azon állításával is megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát, miszerint a „két volt kollégánk nem is titkolja, hogy a henteseket pénzért fordítják arccal a vasút felé”.

Az alperes marasztalását 250.000 (Kétszázötvenezer) forintra felemeli.

A felperes perköltség fizetési kötelezettségét 29.400 (Huszonkilencezer-négyszáz) forintra, kereseti illeték fizetési kötelezettségét 75.600 (Hetvenötezer-hatszáz) forintra leszállítja, az alperes kereseti illeték fizetési kötelezettségét 14.400 (Tizenháromezer-négyszáz) forintra felemeli, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 11.000 (Tizenegyezer) forint másodfokú perköltséget.

A felperes 24.000 (Huszonnégyezer) forint, az alperes 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket köteles megfizetni az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes a **H.** Szakszervezetének elnöke (továbbiakban: **H.**), a felperes pedig a **H. p.-i** alapszervezetének a volt vezetője.

2014. év elején a **H.** szakszervezetének felső vezetése, valamint a **p.-i** vezetés között nézeteltérésre került sor, mert az alapszervezet úgy vélte, hogy a felső vezetés nem megfelelően képviseli a dolgozók érdekeit. A **p.-i** alapszervezet részéről 2014. év február-március hónapban 340 tag a ... Szakszervezetbe lépett át.

A felperest 2014. januárban hozott határozatával a **H.** kizárta a szakszervezetből, a kizáró határozat ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, az elnökség március 4-én a kizárást helybenhagyta. Az alperes 2014. ...-én Szakszervezeti Tájékoztató levelet intézett a **H.** tagjaihoz, ...-én pedig Tájékoztatót küldött a **p.-i** alapszervezet tagjai részére.

A ...-én kelt Szakszervezeti Tájékoztató az alábbi mondatokat tartalmazza:

„A végén kezdem a mondandómat: a **p.-i** alapszervezetünk eddigi vezetője, felperes neve és vezetőségének több tagja a ... Szakszervezetekhez igazolt, és átlépésre biztatják a kollégákat... Ezek a lépések az ágazatban a **H.** 25 év alatt elért és őrzött egységének a megbontását jelentik, régen árulásnak hívták az ilyen magatartást... Mára kibújt a szög a zsákból, a két kolléga csak időt akart nyerni, mert közben már szervezték az átállásukat. Becsaptak bennünket, hazudtak nekünk... A hatályos magyar törvények alapján a két szakszervezeti vezető személyes felelősséget visel az elmaradt tagdíjhányadért, ezért velük szemben a szakszervezetünk ügyészségi eljárást kezdeményez, a pénzbeli követelés behajtásáért... Nem hiszem, hogy értelmes ember ne gondolná végig, hogy miért kapott ez a szakszervezet "kapacitásfejlesztésre" a kormány segítségével milliárdos támogatást. Hallottuk már hírét korábban is, hogy "kilóra veszik" a szakszervezeti tagokat. A két volt kollégánk nem is titkolja, hogy a henteseket pénzért fordítják "arccal a vasút felé"."

A ...-én kelt Tájékoztatóban az alábbi mondatok szerepelnek:

„Ebben a formában ezeket a kilépési nyilatkozatokat nem tudom továbbítani a Munkáltatónak, mivel az adatok lehetnek hibásak és hamisítottak is. Úgy tűnik az iratokból, hogy egyes nyilatkozatok presszió, befolyásolás, megtévesztés hatása alatt születhettek, miután a nyilatkozatok kitölttetése idején, 2014. február 28-március 5. között ... úr már az egyesülési joggal visszaélve szervezhette csak a **H.** tagjainak kiléptetését... Azt sem hallgatom el, hogy ... úr a felszólításom ellenére a mai napig nem adta át, sőt elvitte az alapszervezet eszközeit, szervezeti, számviteli, pénzügyi dokumentumait, pénztárát. Előfordulhat, hogy ennek a kikényszerítésére a hatósághoz kell fordulni."

A **H.** Szakszervezete érdekvédelmi lapjában, a „...” című lapban, amelynek felelős kiadója az alperes, a ... évfolyam 1. számában „**Sz.**” címmel az alperes újságcikket jelentetett meg.

A cikk szerint „**Sz.**”-hoz vezetett az a vita, amely abból alakult ki, hogy két alapszervezet vezetője, felperes neve (**P.**) és **H.A.** (...) 2013. januárjától részben majd egészben visszatartotta és saját hatáskörében használta fel azt a tagdíjhányadot, amelyet közös döntés alapján a **H.** központi számlájára kellett volna átutalni. Mivel **P.-n** és ...-n is a távozott vezetők, akik főállásban végezték a munkájukat, nem tettek

eleget annak a kötelezettségüknek, hogy az alapszervezet dokumentációját, pénztárát és bankszámláját rendben átadják, a **H.** kénytelen volt a hatóságoknál feljelenteni a két volt kollégát. Információink szerint a ...i Rendőrkapitányság, illetve a **P.-i** Rendőrkapitányság mindkét helyen nagyobb értékre elkövetett sikkasztás gyanúja miatt folytat nyomozást. A nyomozásnak tárgya az a visszatartott tagdíjhányad is, amelyet a **H.** a két volt vezetőtől követel."

A felperes ellen az alperes feljelentése nyomán nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt indult büntetőeljárásban a **P.-i** Rendőrkapitányság 2014. november 14-én meghozott .../2014. bü. számú határozatával a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntette, a határozat ellen benyújtott panaszt a **P.-i** Járási Ügyészség elutasította. A határozat megállapította, hogy felperes neve a **p.-i** alapszervezet tagjaitól beszédett, visszatartott tagdíjat a szakszervezet **p.-i** tagjainak érdekképviselőjére, támogatására és a szakszervezet működtetésére fordította, ezért a tagdíjakat jogtalanul nem tulajdonította el, azokkal nem rendelkezett sajátjaként. A visszatartott tagdíjakkal kapcsolatos számlákat, iratokat a könyvelőnek megküldte, a könyvelő pedig a nyomozati iratokat képező pénzforgalmi listákkal ezt igazolta.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2014. ...-én kelt Szakszervezeti Tájékoztatóban, illetve a ...-én kelt Tájékoztatóban, valamint a „...” című lap ... évfolyam 1. számában „**Sz.**” címmel megjelent újságcikkben közzétett valótlan tényállításokkal a felperes jóhírnevét megsértette, illetőleg becsületsértő kijelentést tett.

A felperes álláspontja szerint a Szakszervezeti Tájékoztatóban megjelent azon megjegyzés, miszerint „régén árulásnak hívták az ilyesmit” a felperes becsületét sértő kijelentés.

Az egyéb mondatrészek valótlan tényállítások, amelyek ránézve sértőek. Ezek: felperes neve átlépésre biztatja a kollégákat... Becsaptak bennünket, hazudtak nekünk... A hatályos magyar törvények alapján a két szakszervezeti vezető személyes felelősséget visel az elmaradt tagdíjhányadért, ezért velük szemben szakszervezetünk ügyészségi eljárást kezdeményez a pénzbeli követelés behajtásáért... Kilóra veszik a szakszervezeti tagokat... A henteseket pénzért fordítják arccal a vasút felé.

A Tájékoztatóban megjelölt kifogásolt mondatok: presszió, befolyásolás, megtévesztés hatása alatt születhettek az egyes nyilatkozatok. ... úr az egyesülési joggal visszaélve szervezhette csak a **H.** tagjainak a kiléptetését... ... úr a felszólításom ellenére a mai napig nem adta át, sőt elvitte az alapszervezet eszközeit, szervezeti, számviteli, pénzügyi dokumentumait, pénztárát.

A „...” című lapban közzétett cikkben kifogásolt mondatok: felperes neve visszatartotta és saját hatáskörében használta fel a tagdíjhányadot. Nem tettek eleget annak a kötelezettségüknek, hogy az alapszervezet dokumentációját, pénztárát és bankszámláját rendben átadják. A **H.** kénytelen volt a hatóságoknál feljelenteni a két volt kollégát. A **P.-i** Rendőrkapitányság mindkét helyen nagyobb értékre elkövetett sikkasztás

gyanúja miatt folytat nyomozást. A nyomozás tárgya a visszatartott tagdíjhányad, amelyet a **H.** a két volt vezetőtől követel.

A felperes keresete jogalapjául a 2013. évi V. törvény 2:42. § (2) bekezdését, 2:45. § (2) bekezdését, 2:51. § (1) bekezdés a) pontját jelölte meg. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, nyilvános elégtételadást az alperestől azzal, hogy az alperes az ítélet jogerőre emelkedését követő lapszámban az ítélet rendelkező részét szó szerint jelentesse meg, illetőleg kérjen bocsánatot a felperestől, ugyanígy a 2010. ...-én kelt levéllel érintett valamennyi tag részére a marasztaló ítélet rendelkező részét küldje meg, és kérjen bocsánatot. Mindezeket túl 1.500.000 forint sérelemdíj, és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A sérelemdíj iránti igényét arra alapította, hogy az alperes megsértette a személyhez fűződő jogait, a felperesnek folyamatosan magyarázkodnia kell, tájékoztatásokat kell adni a szakszervezeti tagoknak, ezenkívül a felperes cukorbetegsége az események hatására rosszabbodott.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Nem vitatta, hogy a Szakszervezeti Tájékoztatót, illetőleg az alapszervezet tagjainak a Tájékoztatót ő írta és a „...” című újságban kifogásolt cikket is ő jelentette meg. Ugyanakkor vitatta azt, hogy a kijelentései a felperes becsületét, jóhírnevét sértették volna. Az alperes álláspontja szerint a kritikus vélemények megfogalmazására a véleményszabadság körében mindenkinek joga van. A kijelentés becsületsértő volta szempontjából nem az érintett egyén megítélése, szubjektív értékítélete az irányadó, vagy az esetleges túlérzékenysége. Az, hogy „régén árulásnak hívták az ilyesmit”, hétköznapi szóhasználatban is használt kijelentés. Tekintettel arra, hogy a felperes a ... Szakszervezet részére agitált és szervezett be tagokat, ez megfelel a szó definíciójának.

Az a kijelentés, hogy „a két szakszervezeti vezető személyes felelősséget visel az elmaradt tagdíjhányadért”, alkalmatlan az emberi méltóság és becsület megsértésére, hiszen bármely vezetőnek el kell tudnia számolni a rábízott javakkal és eszközökkel. Az a kijelentés, hogy „kilóra veszik a szakszervezeti tagokat, illetőleg a henteseket pénzért fordítják a vasút felé” nem konkrétan a felperesre vonatkozik, általános jellegű kijelentés. Egy általános szakszervezeti beléptetési technika, miszerint az egyik szakszervezet a másiknál alacsonyabb szakszervezeti díjat ígér és magasabb színvonalú érdekvédelmet. Az, hogy „pénzért fordítják a vasút felé,” nem értelmezhető úgy, hogy a felperes korrupt, vagy pénzért megvehető ember lenne. Arra vonatkozóan, hogy „presszió, befolyásolás, megtevesztés hatása alatt születtek az egyes nyilatkozatok”, úgy nyilatkozott, hogy átlépésben a felperesnek aktív szerepe volt és ezt maga is elismerte. Ténykérdés, hogy a felperes csak az egyesülési joggal visszaélve szervezhette a **H.** tagjainak a kiléptetését. Az alperes hivatkozott arra, hogy a felperes nem számolt el a **H.**-szel, nem adta át az alapszervezet dokumentációját, számviteli, pénzügyi iratait, és pénztárát. Nem igazolta az időszak alatt felmerült kiadások okát, illetőleg azok jogosságát és ezért az erre vonatkozó állítás a valóságnak megfelel. Alperes hivatkozott továbbá arra, hogy az állításai becsület és jóhírnév megsértésére azért sem alkalmasak, mert a felperes és az alperes is közéleti szereplők. Közéleti szereplőknek pedig el kell viselni a

személyüket kedvezőtlen színben feltüntető és tevékenységüket negatív módon értékelő véleményt, kritikát.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a ...-án kelt Tájékoztatóban azt állította, hogy „... úr a felszólításom ellenére a mai napig nem adta át, sőt elvitte az alapszervezet eszközeit, szervezeti, számviteli, pénzügyi dokumentumait, pénztárát”, valamint azzal, hogy a „...” című újság ... évfolyam 1. számában „Sz.” címmel megjelent újságcikkben azt állította, hogy „felperes neve visszatartotta és saját hatáskörében használta fel azt a tagdíjhányadot, amelyet közös döntés alapján a H. központi számlájára kellett volna átutalni”, illetve „nem tett eleget annak a kötelezettségének, hogy az alapszervezet dokumentációját, pénztárát és bankszámláját rendben átadja” megsértette a felperes jóhírnevét. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte, hogy a „...” című érdekvédelmi lap – az ítélet jogerőre emelkedését követő – első lapszámában az ítélet rendelkező részét saját költségén kommentár nélkül jelentesse meg és kérjen elnézést a felperestől. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150.000 forintot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezése szerint az alperes 15 napon belül köteles a felperesnek megfizetni 46.500 forint perköltséget, míg a felperes 81.000 forint, az alperes pedig 9.000 forint kereseti illetéket köteles fizetni az államnak külön felhívásra.

Az ítélet indokolása szerint a kereset kisebb részben megalapozott. Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában utalt a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésére, 2:43. § d) pontjára, 2:44. §-ára, 2:45. § (1) és (2) bekezdésére, a 2:51. § (1) bekezdésére, és a 2:52. § (1) bekezdésére. A becsületsértés körében a felperesnek azt kellett bizonyítania, hogy az alperesi kijelentés a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. Annak megítélése körében, hogy az az állítás, hogy „régén árulásnak hívták az ilyen magatartást”, becsületsértő kijelentésnek minősül-e, a bíróság figyelemmel volt arra, hogy mind a felperes, mind az alperes vezető beosztású tisztségviselők, közszereplőnek minősülnek, így a felperest a véleménynyilvánítás körében nagyobb tűrési kötelezettség terheli. A bíróság megítélése szerint ez a mondatrész véleménynyilvánításnak minősül, azonban tekintettel a szakszervezet, valamint az alapszakszervezet közötti konfliktusra, a felperes és az alperes vezetőként betöltött pozíciójára, közszereplői minőségére, úgy ítélte meg, hogy az adott helyzetben ez az egyik szakszervezeti vezető által a másik szakszervezeti vezetőre, annak munkájára, tevékenységére vonatkozó kritikus véleményformálás, ami nem tekinthető olyan véleménynyilvánításnak, amely a felperesre nézve indokolatlanul bántó lenne. Figyelembe vette továbbá a véleménynyilvánítás szabadságát is az alperesi oldalon, erre tekintettel megállapította, hogy ez a kijelentés a felperes becsületét nem sértette, illetőleg a kritikus megfogalmazás nem éri el azt a határt, amelynek alapján a becsület megsértése megállapítható lenne.

A jóhírnev sértéssel kapcsolatosan a felperesnek kellett bizonyítani, hogy a tényállítások ránézve sértőek. Ezzel szemben viszont az alperes bizonyíthatta azt, hogy a tényállítások a valóságnak megfelelnek. Az egyes állítások tekintetében az alábbiakra volt figyelemmel: „felperes

neve átlépésre biztatja a kollégákat." E tekintetben megállapította, hogy a valóságnak megfelel az az állítás, miszerint a felperes a ... Szakszervezethez igazolt. Az is tény, hogy a felperes szervezkedése nyomán tömeges átlépés történt a ... Szakszervezetbe. Ugyanakkor amennyiben a tényállítás valótlannak is bizonyulna, a bíróság megítélése szerint ez az állítás nem tekinthető a felperesre nézve sértőnek. Önmagában ugyanis az a körülmény, hogy átigazolt egy másik szakszervezethez, illetőleg átlépésre biztatta a kollégákat, nem olyan tényállítás, ami sértő, és azt egyébként a felperes sem támasztotta alá. A jegyzőkönyvbe foglalt tanúvallomásokból inkább az olvasható ki, hogy nem ítélték el a tagok a felperes magatartását, sokkal inkább kiálltak mellette a szakszervezeti tagok.

A következő kifogásolt megjegyzés, „becsaptak bennünket, hazudtak nekünk”. A bíróság megítélése szerint ez a kijelentés nem tekinthető olyan tényállításnak, amelynek valóságtartalma vizsgálható lenne. A jó hírnevet sértő tényállítás, illetőleg a becsületsértő kijelentés között az elhatárolás szempontjából alapvető jelentősége van annak, hogy az adott állítás valóságtartalma vizsgálható-e. A bíróság úgy ítélte meg, hogy tekintettel a szövegkörnyezetre, ezen bejegyzés nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás körébe tartozik, mert a valóságtartalma nem bizonyítható. Erre tekintettel nem állapítható meg, hogy jó hírnevet sértő, valótlan tényállítás lenne, mindezen túl a bíróság álláspontja szerint egyébként sem alkalmas arra, hogy a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja, különös tekintettel a felperes közszereplői mivoltára.

Ugyanezt állapította meg a bíróság arról a kijelentésről is, hogy a „hatályos magyar törvények alapján a két szakszervezeti vezető személyes felelősséget visel az elmaradt tagdíjhányadért”. Ez szintén nem minősül olyan tényállításnak, amelynek valóságtartalma vizsgálható lenne, ezért a felperes jóhírnevét még akkor sem sérti, ha valótlan tényállítás lenne, mert ebből nem olvasható ki olyan tartalmú állítás, miszerint a felperes bűncselekményt követett volna el.

A „kilóra veszik szakszervezeti tagokat, a henteseket pénzért fordítják arccal a vasút felé” szövegkörnyezetéből, illetőleg abból is, hogy idézőjelben vannak ezek a kijelentések, megállapítható, hogy nem tényállítás az, hogy kilóra veszik a tagokat, illetve arccal a vasút felé fordítják a henteseket pénzért, ezen állítások valóságtartalma sem vizsgálható. Ezek legfeljebb véleményformálásnak, véleménynyilvánításnak minősülnek, valóságtartalmuk nem bizonyítható. Ez a mondatrész a véleménynyilvánítás szabadsága körében az adott élethelyzetben nem tekinthető a felperesre nézve indokolatlanul bántónak, és a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására sem alkalmas.

A ...-én kelt Tájékoztató vonatkozásában a bíróság az alábbiakat állapította meg.

Azon kitétel, miszerint „úgy tűnik az iratokból, hogy egyes nyilatkozatok presszió, befolyásolás, megtévesztés hatása alatt születhettek”, „... úr az egyesületi joggal visszaélve szervezhette csak a H. tagjainak a kiléptetését”, a bíróság megítélése szerint nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás. Ez megállapítható a mondat kezdetéből, ami úgy kezdődik, hogy „úgy tűnik az iratokból”, ami már eleve arra utal, hogy nem egy tényt állít ezzel, hanem véleményt formál, benyomását közli az alperes, ezért ez nem tényállítás, hanem véleménynyilvánítás. Tekintettel

azonban a szakszervezeti dolgozók tömeges átlépésére, a **p.-i** szakszervezetből az alperes kiválására, a bíróság úgy ítélte meg, hogy amennyiben véleménynyilvánítás, abban az esetben sem indokolatlanul bántó a felperesre nézve, ezért nem becsületsértő.

A Tájékoztató, illetve a „...” című újság további kifogásolt bejegyzései arra vonatkoztak, hogy a „szakszervezet eszközeit, számviteli, szervezeti bizonylatait, pénztárát nem adta át az alperes részére... visszatartotta és saját hatáskörben használta fel azt a tagdíjhányadot, amelyet közös döntés alapján a **H.** központi számlájára kellett volna átutalni”, „nem tett eleget annak a kötelezettségének, hogy az alapszervezet dokumentációját, pénztárát és bankszámláját rendben átadja”, „a **H.** kénytelen volt a hatóságoknál feljelenteni a két volt kollégát”, „a **P.-i** Rendőrkapitányság sikkasztás gyanúja miatt folytat nyomozást”, ezek a kijelentések valósak annyiban, hogy az alperes által igazoltan a **H.** valóban a hatóságoknál feljelentést tett felperes neve ellen. Az is tény, hogy a ...i Rendőrkapitányság nagyobb értékre elkövetett sikkasztás gyanúja miatt nyomozást folytatott. Azon bejegyzések, miszerint a „**H.** a hatóságoknál volt kénytelen feljelenteni a két volt kollégát”, illetőleg, hogy „információink szerint a ...i Rendőrkapitányság, illetve a **P.-i** Rendőrkapitányság nagyobb értékre elkövetett sikkasztás gyanúja miatt folytat eljárást,” a valóságnak megfelelnek, és a bíróság megítélése szerint nem is tekinthetők úgy, hogy a valóságot hamis színben tüntette volna fel az alperes. Ebben az időpontban még nem volt végeredménye a büntetőeljárásnak, nem került megszüntetésre a nyomozás. Önmagában az a körülmény, hogy utóbb az alperes, illetőleg a „...” című újság nem közölte azt, hogy a nyomozást a felperessel szemben megszüntették, még nem teszi jogellenessé ezt a bejegyzést, az valótlan tényállításnak nem minősül, ezért nem tekinthető jó hírnevét sértőnek.

Ezzel szemben a Tájékoztató azon bejegyzése, miszerint „... úr nem adta át, elvitte a szakszervezet eszközeit, szervezeti, számviteli, pénzügyi dokumentumait, pénztárát”, illetőleg a ... újságban az a cikkrész, miszerint „egészben visszatartotta és saját hatáskörében használta fel a tagdíjhányadot” valótlan tényállítások, mégpedig olyan tényállítások, amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a felperes jó hírnevét sértsék, mert azt tartalmazzák, hogy a felperes a szakszervezeti tagdíjakkal, eszközökkel, dokumentumokkal nem számolt el, ami a felperesre, mint szakszervezeti vezetőre nézve sértő állítás. A felperes bizonyította azt, hogy az alperes a tényállításokat megtette, ezzel szemben az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a tényállítások a valóságnak megfelelnek, az alperesnek azonban ezt a perben nem sikerült bizonyítania, különös tekintettel a felperes által csatolt ügyészégi határozatra is, ami tartalmazza, hogy nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése, illetve sikkasztás elkövetése a felperes terhére. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes álláspontja szerint a rendőrségi, illetőleg az ügyészégi határozatban foglaltak ellenére a felperes saját céljaira használta fel a szakszervezet pénzeszközeit, azokkal nem számolt el, nem teszi a tényállítást valóssá. Az alperes által becsatolt levelek, a tényállítás valóságának bizonyítására nem voltak alkalmasak. Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy ezen tényállítással az alperes a felperes jóhírnevét megsértette. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Jogkövetkezményként, figyelemmel a jogsértés tényére, eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, illetőleg elégtétel adására kötelezte.

A sérelemdíj tekintetében a bíróság hivatkozott a Ptk.-ra, amely szerint a jogsértés ténye önmagában megalapozza a sérelemdíj iránti igényt. Ugyanakkor az összecszerűség tekintetében figyelembe kell venni a jogsértés súlyát, ismétlődő jellegét, a jogsértés körülményeit, illetőleg a felperes oldalán bekövetkező nem vagyoni hátrányokat is. Megállapítható volt, hogy az alperes a jogsértést megvalósította a Tájékoztatóban, illetőleg a „...” című újságban megjelent újságcikkkel is. Ugyanakkor azt a hivatkozást, miszerint a felperest a környezetében ezáltal hátrány érte, és rendszeresen magyarázkodnia kellett, a felperes nem bizonyította. Pusztán a felperes személyes előadása erre bizonyítékul nem szolgál. Az általa csatolt jegyzőkönyv tanulsága szerint pedig a szakszervezeti tagok a felperes magatartását nem ítélték el és a becsületességét nem kérdőjelezték meg. Ugyanez vonatkozik arra a hivatkozásra is, miszerint cukorbetegsége rosszabbodott az eseményekkel okozati összefüggésben. A háziorvos által kiállított irat ennek bizonyítására nem alkalmas, ez csak feltételezésen alapul, illetve azon, amit a felperes az orvosnak elmondott. Ezért ezt az összecszerűség tekintetében az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta. Figyelembe vette azonban, hogy az alperes által nem vitatottan több száz szakszervezeti dolgozóhoz jutottak el ezek a közlések, illetőleg a jogsértés megvalósult a hivatalos lapban történő közzététellel, illetőleg a tagok részére megküldött tájékoztatóban is. Mindezeket mérlegelve a bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes keresetéhez képest 150.000 forint az az összeg, ami a felperest ért hátrányok kompenzálására alkalmas lehet. A felperes nagyobb részben, 90%-ban pervesztes és 10%-ban pernyertes, erre figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján határozott a perköltség, illetőleg az illeték viseléséről.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte. Az alperes azon állítása, hogy „hallottuk már hírét korábban is, hogy kilóra veszik a szakszervezeti tagokat”, a „henteseket pénzért fordítják arccal a vasút felé”, álláspontja szerint nem vélemény, mert önmagában a „hallottuk már korábban is” fordulat a tényállítást nem minősíti véleménnyé. Az alperes itt burkoltan a teljes szöveggörnyezet összefüggéseiben arra céloz, hogy a ... Szakszervezet pénzt adott a felperesnek azért, hogy a tagokat átlépésre buzdítsa. Ezzel az állítással pedig megsértette a felperes jóhírnevét.

A Tájékoztató azon mondata, amely szerint „úgy tűnik az iratokból, hogy egyes nyilatkozatok presszió, befolyásolás, megfélemlítés alatt születhettek, miután a nyilatkozatok kitöltése idején, 2014. február 28 - március 5. között ... úr már az egyesülési joggal visszaélve szervezhette csak a H. tagjainak kiléptetését”, szintén burkolt tényállítás, amivel az alperes megsértette a felperes jóhírnevét. A bírói gyakorlat szerint jogsértő az ilyen megnyilvánulás akkor is, ha az valótlan tényállításon alapszik, vagy téves következtetés levonására ad alapot, ha az önkényes, és nem felel meg az észszerű gondolkodásnak, ezért mindkét állítás tekintetében kérte a jogsértés megállapítását.

A 150.000 forint sérelemdíj vonatkozásában utalt a bírósági gyakorlatra, arra, hogy a bíróság a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül is elfogadhatja az olyan hátrány bekövetkeztét, amely köztudomású ténynek tekinthető, továbbá arra, hogy a bíróság a ténylegesen

bekövetkezett joghátrányhoz képest a kártérítés mértékéről mérlegelési jogkörében határoz. Ezért bár a felperes személyes előadását nem támasztotta alá bizonyítékokkal, az általa előadott következmények köztudomású tényként is figyelembe vehető hátrányként értékelhetők. Az, hogy a tagok kiálltak a felperes mellett, becsületességét nem kérdőjelezték meg, a tanúknak a felperessel kapcsolatos saját véleményük volt. A tanúknak azonban nem volt rálátásuk arra, hogy valamennyi, a leveleket, szórólapokat és a ... újságot olvasó különböző telephelyen dolgozó munkatársban, illetőleg azokban a személyekben, akikhez a jogsértő közlések eljutottak, milyen értékítélet alakult ki. Nem tért ki a bíróság ítéletében arra, hogy az alperest a felperes ellehetetlenítése vezérelte, az alperesnek jogsértő kijelentései valótlanúságáról tudomása volt. Nem tért ki a jogsértésnek a sértettre és családjára gyakorolt pszichikai hatására, így vélhetően ezeket nem is vette figyelembe. Mindezek alapján a 150.000 forint sérelemdíj nem alkalmas arra, hogy az alperest a további jogsértéstől visszatartsa. Azt sugallja, hogy bárkit lehet igaztalanul vádolni, nagy kockázata nincs, csak személyes bosszú, ennyit megér. Erre tekintettel a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére és a felróhatóság mértékére a jogsértésnek az alperesre és a környezetére való hatására figyelemmel magasabb mértékű sérelemdíj megállapítása indokolt, ezért a sérelemdíj mértékét 500.000 forintra kérte felemelni.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében kérte az ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének teljes egészében történő elutasítását. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően a perben csatolt bizonyítékokat. Nem vitatta, hogy az idézett kijelentések tényállítások, azonban álláspontja szerint bizonyítottan valós tényállítások. Az elsőfokú bíróság ítéletében nem értékelte az elsőfokú eljárásban A/10 szám alatt csatolt jegyzőkönyvet, amely 2014. március 13-án készült. A jegyzőkönyvet aláíró 5 személy tanúsága szerint a felnyitott irodában felperes neve működésének időszakáról a résztvevők nem találtak aktuális iratokat, leszámítva egy ... Biztosítótól származó levelet és egy szakszervezeti kikérőt. A szakszervezeti irodában tehát bizonyítottan nem voltak fellelhetőek a szakszervezet dokumentációi, eszközei és a szakszervezet házi pénztára. Ezzel szemben a felperes az első tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy táppénzre került egy influenza miatt, akkor kapta meg alperes levelét, hogy adja oda az iratokat, amire úgy reagált, hogy a táppénz után mindenben rendelkezésre áll. Ezt megelőzően már másfél hónapja zárva volt a szakszervezeti iroda, ahol ezek az iratok voltak. A felperes tagadta, hogy a birtokában lettek volna a követelt iratok, amelyeket rajta követel az alperes. Az idézett felperesi nyilatkozatot és az A/10 alatt csatolt jegyzőkönyvet döntőnek tekinti az alperes, amellyel a jelen ügyben bizonyított, hogy a felperes állításával szemben elvitte a szakszervezet eszközeit, számviteli dokumentumait és a pénztárát, illetőleg nem tett eleget annak a kötelezettségének, hogy ezekkel elszámoljon.

Felperes állítása szerint ugyanis minden az irodában volt bezárva, a valóságban azonban a jegyzőkönyv szerint, amikor azt kinyitották nem volt semmi fellelhető a felnyitott irodában. Valós tényt közölt tehát a Tájékoztatóban megjelent, felperes által kifogásolt mondat. Alperes a felperest felszólította, hogy adja át a szakszervezet dokumentumait és pénztárát. Az tény, hogy átadásra ...-ig nem került sor, és tény az is, hogy a felperes elvitte a számviteli, pénzügyi dokumentumokat és a

pénztárt is, mert amikor felnyitották a szakszervezeti irodát, a helyiségben már ezek nem voltak fellelhetők.

Ugyancsak ténykérdés, hogy a **H.** alapszabálya és az A/6 alatt csatolt határozata szerint az alapszervezetnek meghatározott fejkvótát kell fizetni a szakszervezet felé, amelyet a felperes nem teljesített, azaz saját hatáskörben használta fel a tagdíjhányadot. Ezt a felperes az első tárgyaláson elismerte, amikor arra nyilatkozott, hogy az ügyvédi költség kifizetése történt meg abból oly módon, hogy a tagdíjakból levonták. Teljes mértékben megfelelt ezért a valóságnak, hogy a felperes, mint a szakszervezeti alapszervezet vezetője saját hatáskörben használta fel a **H.** alapszabályában és határozatában meghatározott tagdíjhányadot. Az alapszervezetnél maradó rész tekintetében a felperes kizárólagosan volt jogosult döntení arról, hogy a pénzüsszegeket milyen módon használja fel, tehát kizárólag a felperes és nem más diszponált az alapszervezethez befolyt pénzüsszegek felett, amelynek egy részét a szakszervezetnek át kellett volna utálnia, ám ezt a felperes utóbb már nem utalta át. A sérelmezett mondat pedig kizárólag arra vonatkozik, hogy a felperes nemcsak az alapszervezeti pénzalapot - amire jogosult volt - hanem a **H.** központi pénzalapját is felhasználta, még pedig a felső vezetés beleegyezését meghaladó körben.

Valós tényállitás az is, hogy a felperes a ... újság első negyedéves megjelenése idején még nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy az alapszervezet dokumentációját, pénztárát és bankszámláját rendben átadja. Miután ezek a dokumentációk hiányoztak, kénytelen volt hatósági eljárást indítani a felperes ellen.

Önmagában az a tény, hogy rendőrségi, illetőleg az ügyészégi feljelentés nem állapított meg a felperes részéről büncselekmény elkövetését nem jelenti azt, hogy a ...ban megjelent Tájékoztató és a ... újságban valótlán lett volna az átadás meg nem történtének, mint ténynek a közlése. Ugyancsak nem következik ebből az, hogy a **H.**-t megillető fejkvótát a felperes nem saját hatáskörben saját döntése alapján használta fel. A nyomozás éppen azt állapította meg, hogy felperes neve a visszatartott tagdíjhányadot felhasználta, mégpedig a határozat szerint a szakszervezet **p.-i** tagjainak érdekképviselőjére, támogatására és a szakszervezet működésére. A bejelentésre viszont pont azért került sor, mert az átadás és a dokumentáció hiányában nem volt megállapítható, hogy a visszatartott fejkvóta mire lett elköltve. A saját hatáskörben felhasználás nem saját célokra való felhasználást jelent és ezt az alperes nem is állította a sérelmezett mondatokkal. A törvényszék a saját hatáskörben felhasználást tévesen és okszerűtlenül azonosította a saját céljaira felhasználással, ami több tulajdonképpen a felperes saját személyes céljaira történő felhasználásnál. Alperes állítása az volt, hogy a felperes olyan pénzek felett is rendelkezett, amelyek felett a **H.** alapszabálya és a fejkvótáról csatolt **H.** határozat szerint nem rendelkezhetett volna. A „visszatartotta és saját hatáskörben használta fel a tagdíjhányadot” kijelentés pusztán ezt jelenti, és nem mást. Ez a kijelentés pedig meg is felel a valóságnak. A csatlakozó fellebbezésben foglaltak alátámasztására az alperes új bizonyítékként csatolta a **P.-i** Járásbíróság .../2015/24. számú ítéletét, amely kártérítés jogcímén a felperest 616.064 forint megfizetésére kötelezte a **H.** részére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme a kereset, illetőleg a fellebbezés elutasítására irányul, álláspontja szerint a felperes fellebbezésében nem ad elő olyan új tény, bizonyítékot, illetőleg nem hivatkozik olyan téves

értékelésre, amely az elsőfokú ítélet felperes javára történő megváltoztatását indokolja, ideértve a sérelemdíj eredetileg követelt összegének harmadára történő leszállítását.

A fellebbezés részben alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, a peranyag alapján a tényállást helyesen állapította meg és túlnyomórészt az abból levont következtetése is helyes. Miután a fellebbezés, illetőleg a csatlakozó fellebbezés csak az elsőfokú bíróság ítéletének egy részét érintette, a nem fellebbezett rendelkezések tekintetében az elsőfokú bíróság ítélete jogerőre emelkedett. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés, illetőleg csatlakozó fellebbezés keretei között vizsgálta felül.

Az elsőfokú bíróság helytállón utalt arra, hogy a felperes szakszervezeti vezetőként betöltött közéleti szereplőként túrni köteles a munkájára, tevékenységére vonatkozó kritikát akkor is, ha az negatív véleményt tartalmaz. Ez a kötelezettség azonban nyilvánvalóan nem terjed ki a valótlan tény állítására, illetőleg híresztelésére.

A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel.

Az elsőfokú bíróság az ítélete rendelkező részében kiemelt mondatokat helyesen minősítette tényállításnak, ezt az alperes sem vitatta. Alperes ezen tényállításai arra vonatkoznak, hogy a felperes a közzététel, illetőleg a Tájékoztatók megjelenésének időpontjáig nem adta át, sőt elvitte az alapszervezet eszközeit, szervezeti és hivatali dokumentumait, pénztárát, részben vagy egészben visszatartotta és saját hatáskörében használta fel azt a tagdíjhányadot, amit a **H.** központi számlájára kellett volna átutalnia. Ennek valóságtartalmát az alperesnek kellett bizonyítania. Az elsőfokú bíróság helytállón jutott arra a következtetésre, hogy ezt alperes nem bizonyította. A ...-én keltezett Tájékoztató tartalmazza azt, hogy az alapszervezet vezetőségéből senki nem vette át a vezetői feladatokat, az ügyek intézése ezért nehézségeket vet fel. Csatolásra került továbbá A/9. alatt a felperes 2014. március 11-én kelt, alperesnek címzett levele, amely szerint a „maga részéről a lehető leggyorsabban kívánja a tárgyi eszközöket és az iratokat tételes leltár szerint átadni a **p.-i** alapszervezetnek”. Miután az alapszervezet nem szűnt meg, elszámolási kötelezettséggel nekik tartozik, de kéri, hogy az átadásnál az alperes is jelenjen meg és szervezze meg az átadást és személyesen legyen jelen az eszközök átadásánál. Orvosilag igazolta felperes továbbá, hogy az adott időszakban táppénzes állományban volt, ami akadályozta a munkavégzésben. Alperes azonban nemcsak azt állította, hogy nem adta át az eszközöket a felperes, hanem azt is, hogy elvitte azokat. A perben az nem bizonyított, hogy a felperes elvitte az alapszervezet dokumentációját, eszközeit, pénztárát. Nem alkalmas ennek bizonyítására a 2014. március 13-án készült jegyzőkönyv sem, amit a felperes távollétében vettek fel és csak annyit rögzít, hogy a fellelt iratok között „aktuális dokumentumokat” nem találtak. Ennek ellentmond az alperes által csatolt **P.-i** Járásbíróság ítéletének tényállása, miszerint a „felperes (**H.**) alkalmazottai 2014. március 13-án az alperes

(felperes neve) irodájából az ott fellelhető iratanyagokat elvitték". Ellentmond az ügyészégi megállapítás is, miszerint a felperes a számviteli bizonylatokat a könyvelőnek átadta, aki ezt igazolta is. Erre tekintettel az a mondat, hogy felszólításom ellenére a mai napig nem adta át, sőt elvitte a felperes az alapszervezet dokumentációit, azt a valós tény, hogy ...-ig az átadás, átvétel nem történt meg, abban a hamis színben tünteti fel, mintha a felperes az alperes kifejezett felszólítására megtagadta volna a dokumentumok átadását, sőt azokat elvitte volna, ami valótlan tényállítás. Az alperes tehát valós tény hamis színben tüntetett fel, ezzel a felperes jóhírnevét megsértette, ezt az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg.

Alperes állította továbbá, hogy a felperes visszatartotta és saját hatáskörében használta fel azt a tagdíjhányadot, amit a **H.** központi számlájára kellett volna átutalni. Téves az az állítása, hogy ezt a felperes az első tárgyaláson elismerte. A felperes arra tett nyilatkozatot a 3. sorszámú jegyzőkönyvben, hogy az ügyvédi költség kifizetése történt meg a tagdíjakból, oly módon, hogy a felső vezetés beleegyezésével azt levonták a befizetett tagdíjakból. Előadta továbbá, hogy neki semmiféle hozzáférése a tagdíjakhoz nem volt, külsős cég volt megbízva a tagdíjak nyilvántartásával, elszámolásával. A tény az, hogy bizonyos hányadot az alapszervezet a tagdíjakból nem utalt át a **H.**-nek, az azonban nem bizonyított, hogy azzal a felperes „saját hatáskörben” - önkényesen - rendelkezett volna. A teljes szövegkörnyezetben alperes ugyanis azt sugallja, hogy ezen mulasztásával a „két volt kolléga” bűncselekményt követett el, ami valótlan állítás.

Tévedett viszont az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a „kilóra veszik a szakszervezeti tagokat”, illetőleg „a henteseket pénzért fordították arccal a vasút felé” kitétel az alperes részéről véleménynyilvánításnak minősül. A teljes szövegkörnyezet szerint a kérdéses (...) szakszervezet kapacitásfejlesztésre a kormány segítségével milliárdos támogatást kapott. Ezután alperes arról ír, hogy „hallottuk már hírét korábban is, hogy kilóra veszik a szakszervezeti tagokat”. Ez a tényállítás azonban nem a felperesre, hanem az adott (...) szakszervezetre vonatkozik. A folytatás szerint azonban: „a két volt kollégánk nem is titkolja, hogy a henteseket pénzért fordították arccal a vasút felé”. Ez a mondat tartalma szerint nem vélemény, hanem tényállítás, ami azt sugallja, hogy a felperes pénzért szervezte át a tagokat a másik szakszervezetbe, aminek valóságalapja nincs és ami alkalmas a felperes jóhírnevének a megsértésére.

Az a mondat, amely szerint „úgy tűnik az iratokból, hogy egyes nyilatkozatok presszió, befolyásolás, megtévesztés hatása alatt születtek, miután a nyilatkozatok kitöltése idején február 28-március 5. között ... úr már az egyesülési joggal visszaélve szervezhette csak a tagok kilépését,” az általános megfogalmazásból kitűnően az alperesnek a tényekből levont következtetése, ami nem tényállítás, hanem vélemény, ami az adott helyzetben szükségtelenül bántónak nem minősíthető, személyiségi jogot tehát nem sért.

Az elsőfokú bíróság 150.000 forint sérelemdíjat állapított meg. A Fővárosi Ítéltábla az elkövetett jogsértések súlyára, a felperesre nézve gyakorolt hátrányos következményére tekintettel, és arra is figyelemmel, hogy az alperes a tájékoztatókat széles körben terjesztette, a tagoknak személyesen megküldte, és szórólapon is osztogatta, úgy ítélte meg, hogy

a megállapított összeg kompenzálásra nem elegendő, kellő visszatartó erővel nem bír, ezért a sérelemdíj összegét 250.000 forintra felemelte.

A megváltoztatott rendelkezések következtében a felperes 16%-os mértékben pernyertes, ezért az ítélet tábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felperes perköltség fizetési kötelezettségét leszállította, a kereseti illeték viselésének arányát pedig módosította.

A fent kifejtettek szerint az ítélet tábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, meghaladóan, elutasító rendelkezése tekintetében helybenhagyta.

A felperes a másodfokú eljárásban részben pernyertes, az alperes a csatlakozó fellebbezése tekintetében pervesztes. A Fővárosi Ítélet tábla a pernyertesség-pervesztesség aránya szerint rendelkezett a különbözeti pertárgyérték alapján a másodfokú perköltség megfizetéséről, ami a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint számított, áfával növelt ügyvédi munkadíj.

A felperes által le nem rótt illeték 48.000 forint, a csatlakozó fellebbezés illetéke 24.000 forint. A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján alperes pervesztessége folytán viseli a saját le nem rótt illetékét, továbbá a felperes által le nem rótt illetékből 24.000 forintot, összesen 48.000 forintot, míg a fennmaradó 24.000 forint illetéket a felperes köteles megtéríteni az államnak.

Budapest, 2017. március 7.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke, előadó

dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró

Vargáné dr. Gerényi Mónika s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Szirmai Nikoletta bírósági ügyintéző